

**BOSHLANG'ICH SINFLARDA IQTISODIY BILIMLARNI RIVOJLANTIRISHNING ZAMONAVIY
USULLARI**

Yo'lchiyeva Shaxloxon Obidjon qizi
Farg'ona davlat universiteti tayanch doktoranti
E-mail: shahloxon.yolchieva@mail.ru
+998911212205

Jamiyatimiz oldida vujudga kelayotgan muammolarni hal etishga faol kirisha oladigan, sharoitni yaxshi tushunadigan, keng qamrovli fikrlaydigan, hayotda uchraydigan kundalik va kasbiy muammolarni tushunadigan, tahlil qila oladigan, taqqoslay oladigan, amaliy hal eta oladigan insonlarga bo'lgan talab kuchaymoqda. Butun jahonda sifatli ta'lim eng e'tiborli soha sifatida qadrlanyapti. Shu sababli ta'limning hamma bosqichlarida, ta'lim natijalarini baholash samaradorligini oshirish barcha insonlar uchun ularning hayoti davomida sifatli ta'lim olish imkoniyatini yaratishga alohida e'tibor qaratilmoqda. Boshlang'ich sinflarda ta'lim-tarbiya jarayonini to'g'ri tashkil etishda ta'limning samarali usul va qonuniyatlaridan to'g'ri va o'rinli foydalanishning ahamiyati beqiyosdir. Albatta ta'lim jarayonini tarbiya jarayonidan uzmaganda holda olib borish kerak. Tarbiya va tartib bor joyda ta'limda ham o'sish bo'ladi. Quyida barcha darslarda qo'llash uchun mo'ljallangan zamonaviy ta'lim metodini ko'rib chiqamiz.

“Kodlangan ma'lumotlar” metodi.

“Kodlangan ma'lumotlar” metodida oddiygina qutidan foydalanasiz. 2ta jamoa uchun 2ta quti. Yoki istalgan ko'rinishda qo'llash mumkin. (to'pcha, uycha, havo shari ko'rinishidagi maketlar...)

Quti ichida yangi mavzuga doir ma'lumotlar bo'ladi. Quti “kodlangan” bo'ladi.

O'quvchilarga yangi mavzuni tushuntirmasdan, yangi mavzuga oid test berasiz.

Bu testni yechish uchun o'quvchilar kodlangan qutini ochib, ma'lumotlarga ega bo'lishlari kerak.

Kodni ochish uchun esa o'tilgan mavzu yuzasidan doskaga yopishtirilgan raqamli ma'lumotlarning to'g'ri yoki noto'g'riligini topishlari kerak.

To'g'ri ma'lumotlar qatoriga yopishtirilgan raqamlarni quti ustiga yozish orqali qutini “ochish” mumkin.

1-Rasm “Kodli quti”

Bu o'yinning bir qancha afzallik tomonlari mavjud. Ular quyidagilar:

- ✓Uyga vazifa so'rab olinadi.
- ✓O'tilgan mavzu takrorlanadi.
- ✓Yangi mavzuni mustaqil o'zlashtirishadi, tanqidiy fikrlash qobiliyatlari rivojlanadi.
- ✓Jamoaviy ishlash ko'nikmasi ortadi.
- ✓Ziyraklik salohiyatlari yuksaladi.
- ✓Sinfda ajoyib atmosfera hosil qiladi!

Xulosa va tavsiyalar. Bolalarni har tomonlama komil yetuk shaxs qilib tarbiyalash har bir o'qituvchining o'z oldiga qo'ygan eng asosiy maqsadlaridan biri hisoblanadi. Ta'limiy amaliyot tahlili - boshlang'ich sinf o'quvchilarida iqtisodiy bilimlarni shakllantirish samaradorligini, ta'lim-tarbiya jarayonini to'g'ri tashkil etishni, boshlang'ich sinf o'quvchilarining ta'lim-tarbiya mazmunini iqtisodiy mavzularda integratsiyalashtirishni ilg'or o'qitish texnologiyalarini qo'llash asosida yuqori samaradorlikka erishish uchun xizmat qiluvchi yetakchi usullardan biri ekanligini ko'rsatadi. SHu sababli o'sib kelayotgan yosh avlodga to'g'ri tarbiya berish, ularni katta hayotga bolaligidanoq chuqur ilm berib tarbiyalash davrimizning yuqori talablaridan biri. Sifat darajasini yuqori nuqtalarga olib chiqish ta'lim tizimini uzviy tashkil etishga bog'liq ekanini ko'rsatdi. Bolalarga ta'lim berishda eng zamonaviy texnologiyalarni ularni qiziqitira oladigan o'yinlar bilan birga qo'llashni tavsiya etaman. Chunki bu sifatli va samarali ta'limni kafolatlovchi yetakchi uslubdir.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI (REFERENCES)

1. O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2019 yil 31-dekabrda "Uzluksiz ma'naviy tarbiya konsepsiyasini tasdiqlash va uni amalga oshirish choratadbirlari to'g'risida"gi 1059-son Qarori 1-ilovasi. // Qonun hujjatlari ma'lumotlari milliy bazasi, 03.01.2020 y., 09/20/1059/4265-son.
2. Abdulla Avloniy. Turkiy guliston yoxud axloq. – T.: Cho'lpon, 1994. – 182 b. – 62-63, 64 b.
3. Abu Ali ibn Sino. Tib qonunlari. Saylanma. 1-jild. – T.: Abdulla Qodiriy nomidagi xalq merosi, 1993. – 304 b.
4. Abu Nasr Forobiy. Fozil odamlar shahri. – T.: A.Qodiriy nomidagi xalq merosi nashriyoti, 1993. – 222 b. – 78-81 b.
5. Abu Rayhon Beruniy. Feruza (Javohirlar haqida naql va hikoyatlar). – Toshkent: A.Qodiriy nomidagi nashriyot, 1993. – 96 b.
6. Artiqova M.B. Oilada o'smirlarni tadbirkorlik faoliyatiga tayyorlashning pedagogik shart-sharoitlari: Ped.fan.nom. ... diss. – T.: 2008. –B. 155.
7. Ismailov, M. K. (2021). REFLECTIVE TECHNOLOGIES OF DEVELOPMENT OF SANOGEN THINKING IN STUDENTS. In НАУКА И СОВРЕМЕННОЕ ОБРАЗОВАНИЕ: АКТУАЛЬНЫЕ ВОПРОСЫ, ДОСТИЖЕНИЯ И ИННОВАЦИИ (pp. 167-170).
8. Ismailov, M. K. (2021). Talabalarda sanogen tafakkurni rivojlantirish komponentlari va uning pedagogik-psixologik xususiyatlari. Oriental renaissance: Innovative, educational, natural and social sciences, 1(8), 509-522.
9. Umarova X.A. Boshlang'ich ta'limda iqtisodiy bilimlarni o'rganishga yo'naltirilgan modulli texnologiyalarning didaktik asoslari: Ped.fan.nom.... diss. – T.: 2006. –B. 202.
10. Xudoyqulov X.J. Boshlang'ich sinf o'quvchilarini tarbiyalashda iqtisodga oid tushunchalarni shakllantirishning nazariy va amaliy asoslari. Ped.fan.nom. ... diss. – T.: 2008. –B. 235.